

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Θεσσαλονίκη: 26-01-18

Προς

Β/θμίες Κ. Μακεδονίας
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
Α/θμιας & Β/θμιας
Α/ΒΑΘΜΙΑΣ & Β/ΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
Α/θμιας & Β/θμιας

1. Δ/νσεις Α/θμιας &
2. Σχολικές Μονάδες

Εκπ/σης Κ. Μακεδονίας(δια των
Δ/νσεων

Λεωφόρος Γεωργικής Σχολής 65
Θεσσαλονίκη, 57001
2310 474844
Φαξ: 2310 474328
<http://www.kmaked.pde.sch.gr>
kmakedpdegrafeiotypou@gmail.com
<http://www.kmaked.pde.sch.gr>
kmakedpdegrafeiotypou@gmail.com

Θέμα: « Μήνυμα για τους τρεις Ιεράρχες»

«...Τελειότατη κοινωνία ονομάζω αυτήν όπου έχει καταργηθεί η ιδιοκτησία, έχουν εκλείψει οι προσωπικές διαφορές και έχουν εξαφανιστεί οι έριδες και οι φιλονικίες. Είναι η κοινωνία όπου όλα είναι κοινά, οι ψυχές, οι γνώμες, τα σώματα και όλα εκείνα με τα οποία τρέφονται τα σώματα. Κοινός είναι ο Θεός, κοινή η ευσέβεια, κοινή η σωτηρία, κοινά τα αγωνίσματα, κοινοί οι πόνοι, κοινά τα στεφάνια τη δόξας. Οι πολλοί ένας είναι και αυτός ο ένας δεν υπάρχει μόνος του, αλλά ζει μέσα στους πολλούς...» Τα παραπάνω αναφέρονται στις Ασκητικές Διατάξεις του Μ. Βασιλείου (τομ.57 σ.42-43).

Κάθε χρόνο τέτοια μέρα οι άνθρωποι των γραμμάτων και ειδικότερα όσοι εμπλεκόμαστε στη μαθησιακή διαδικασία, δάσκαλοι και μαθητές όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης, τιμάμε τους τρεις μεγάλους αυτούς αγίους, τον Βασίλειο τον Μέγα, το Γρηγόριο το θεολόγο και τον Ιωάννη το Χρυσόστομο, αναγνωρίζοντάς τη σημαντική προσφορά τους και προβάλλοντάς τους ως διαχρονικά πρότυπα δασκάλων και μαθητών. Σήμερα ζούμε στην εποχή της παγκοσμιοποίησης. Πολλούς αιώνες πριν την επινοήση του όρου αυτού πρώτα η Εκκλησία μίλησε τη γλώσσα της οικουμενικότητας. Την οικουμενικότητα τη βλέπουμε στη ζωή και στο έργο των τριών Ιεραρχών: είναι για αυτούς μία βιωμένη εμπειρία ζωής. Γεννημένοι σε οικουμενικό περιβάλλον και μορφωμένοι κοντά στους εθνικούς και ιουδαίους δασκάλους της εποχής τους ένιωθαν την οικουμενικότητα του μηνύματος της εκκλησίας του Χριστού στην ίδια τους την υπόσταση. Αυτοί ένωσαν την ανατολή με τη δύση, αυτοί τον αρχαίο με το νέο κόσμο του Χριστιανισμού. Η οικουμενική αυτή διάσταση της σκέψης των πατέρων της εκκλησίας είναι η απάντηση στα αρνητικά της παγκοσμιοποίησης του σήμερα. Είναι η **θέση** της Εκκλησίας η οικουμενικότητα: Ο σύγχρονος θεολόγος Μάριος Μπέγζος λέει: «Οι ορθόδοξοι συνδυάζουν την επιβίωση με τη συμβίωση. Αυτό εξυπνοεί το σεβασμό στη διαφορετικότητα και θεμελιώνει την οικουμενικότητα ποιοτικά. Οικουμενικότητα σημαίνει η προτεραιότητα της διαφοράς. Η παγκοσμιοποίηση πρέπει να μετουσιωθεί σε οικουμενικότητα». Η άγνοια του πλησίον, η παράλειψη του σεβασμού της διαφορετικότητας, οι προκαταλήψεις και τα στερεότυπα δημιουργούν τον φονταμεταλισμό και τον κάθε είδους φανατισμό που τον απορρίπτει και το ιερό Ευαγγέλιο. Το πού μπορεί να οδηγήσει ο φονταμεταλισμός το γνωρίζει πλέον καλά όλη η ανθρωπότητα.

Ο Μ. Βασίλειος στα έργα του παρουσιάζει την ιδανική μορφή κοινωνικής ζωής. Η ατομική ιδιοκτησία, οι αντιθέσεις, ο πλούτος και η αδικία καταδικάζονται. Αρνείται ότι μπορεί κάποιος να είναι δούλος, εξαιτίας των πολιτικών και κοινωνικών δεδομένων και αντιλήψεων. Τα αγαθά προορίζονται για όλους και αποβλέπουν, με την κτήση και χρήση τους, στην ευημερία όλων. Πρέπει να καλύπτουν πραγματικές ανάγκες του ανθρώπου, ενώ η υπέρβαση αυτού του μέτρου οδηγεί στην πλεονεξία, στην κοινωνική αδικία και την απανθρωπία. Ο άνθρωπος είναι «οικονόμος των αγαθών που έδωσε ο Θεός», «διαχειριστής του πλούτου και όχι ιδιοκτήτης». Και εξηγεί: «Πολλοί πλούσιοι πρόβαλαν το επιχείρημα: ποιον αδικώ, αφού όσα κατέχω είναι δικά μου; Ποια δικά σου; Ρωτά ο Βασίλειος. Από πού τα πήρες και τα έφερες στη ζωή; Είναι σαν να πηγαίνει κάποιος στο θέατρο πρώτος, να πιάνει την καλύτερη θέση και μετά να βγάζει έξω όσους έρχονται μετά από αυτόν θεωρώντας αποκλειστικά δικό του το θέαμα που προορίζεται για όλους. Αυτό κάνουν και οι πλούσιοι. Μαζεύουν τα αγαθά που είναι κοινά για όλους τους ανθρώπους, τα θεωρούν αποκλειστικά δικά τους, επειδή πρόλαβαν αυτοί πρώτοι και τα πήραν». Αλλά και για τον Ιωάννη το Χρυσόστομο το σχήμα πλούσιοι-φτωχοί υπήρξε σταυρός. Εξηγεί λοιπόν ο Ιωάννης ότι ο αέρας η γη το οικόπεδο και τα υλικά είναι του Θεού. Έτσι και τα χρήματα είναι κοινά αφού είναι δώρο του Θεού και όχι δικά μας. Καταλαβαίνει κανείς τις πρωτοποριακές τους ιδέες για την εποχή τους και την οικουμενική τους αξία για όλες τις εποχές.

Η σκέψη των τριών ιεραρχών αποτελεί γνώμονα για την ελληνική παιδεία.. Η τεχνικοοικονομική ανάπτυξη είναι ένας από τους κύριους στόχους της παιδείας σήμερα. Παιδεία λοιπόν δίχως αξίες δεν υπάρχει. Οι τρεις Ιεράρχες έβλεπαν τον άνθρωπο ως κέντρο της δημιουργίας, όχι φυσικά ως κέντρο που για χάρη του πρέπει να λεηλατηθούν τα πάντα, αλλά ως κοινωνό του Θεού και προστάτη της φύσης. Τον θεωρούσαν πρόσωπο και όχι μάζα. Οι άνθρωποι δεν ήταν απρόσωπο σύνολο, αλλά ανεπανάληπτες προσωπικότητες που θα έπρεπε να διδάσκονται δια βίου. Η παιδεία είναι η ανύψωση του προσώπου, του κάθε προσώπου ξεπερνώντας το επίπεδο του ατόμου και οδηγεί στην αγάπη. Κλείνοντας λέει ο Μ. Βασίλειος: «Αυτός που αγαπάει τον συνάνθρωπό του δεν κατέχει τίποτε περισσότερο από αυτόν... Όσο κάποιος πλεονάζει στον πλούτο, τόσο υστερεί στην αγάπη».

Το παρόν μήνυμα να αναγνωστεί σε όλες τις σχολικές μονάδες της αρμοδιότητάς σας.

**Ο Περιφερειακός Διευθυντής
Α/θμιας&Β/θμιας Εκπ/σης
Κεντρικής Μακεδονίας
Παναγιώτης Ζ. Ανανιάδης
Γεωλόγος-Θεολόγος**